

5

Villbäcks ödesår

År 1796 gifte sig Hindrik Zachrisson, 27 år, med 25-åriga Maja Persdotter från Hällefors. Inför giftermålet byggde de en ny stuga på gården. Den finns kvar fortfarande 2014. Innan Torbjörn Axelsson 2009 gjorde en dendrokronologisk undersökning av timret i stugan, visst ingen att "snickerboa" i själva verket var den nybyggda stuga Hindrik och Maja flyttade in i som nygifta. Huset är välbyggt, med fint bilade takbjälkar. Det består av två rum med eldstäder. Taken i båda rummen är så kraftigt sotade att Axelsson kom fram till att stugan till

att börja med använts som en rökstuga fastän den inte byggts som en sådan. Övergångsformer med påverkan av svenskt byggnadsskick var vanliga vid den här tiden.

1821 blev Hindrik Zachrisson tvungen att släppa hemmanet ifrån sig. Bruksägarnas försök till skatteköp av finnhemman överklagades, men de hade en effektivare metod – skuldsättning. I bruksmagasinet i Strömsdal kunde villbäckarna ta ut spannmål, sill, vadmal och tobak. Arbetsplikten gjorde dem beroende. Uttagen fördes upp i avräkningsböcker och drogs från lönen för kolning och dagsverken. Bruksägarna bestämde både priser och löner. Oftast blev det stora underskott. En näsduk från Borås kostade 7 dagsverken 1794!

Sigfrid och hans ättlingar:

Sigfrid Larsson 1610-1675

Mats Sigfridsson 1640-1687

Mats Matsson 1670-1737

Hindrik Matsson 1700-1747

Samuel Hindersson 1727-1773

Maria Samuelsdotter 1749-1778

Zachris Matsson 1739-1809

Hindrik Zachrisson 1769-1825

Per Hindersson 1802-1890

Petter Persson 1833-1917

Johan Pettersson 1874-1952

Anselm Pettersson 1900-1982

1821 tvingades Hindrik till ett hästbyte och hans skuld uppgick till 913.22 riksdaler. 67-åriga Mats Jansson på norra torpet hade en skuld på 766.16. Bruksägarna begärde utmätning och löste in torpen för 700 riksdaler vardera. Utmätningens arvodena på 13 riksdaler, motsvarande 80 dagsverken, fick torparna själva betala. När de satt sina bomärken på kontrakten körde bruksägarna omedelbart bort Mats Janssons son Jan Matsson och satte hans måg Göran Meijer som arrendator.

Samma år fick bruksägarna 45 500 riksdaler i utdelning.